

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU SAVEZA ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH-FAHRUDIN RADONČIĆ

Broj: 03-07-6-312/18
Sarajevo, 02. septembar 2019. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1 NALAZI	6
5.2 PREPORUKE.....	9

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić za 2017. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić za 2017. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić se finansirao iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	50.725,17	2,79
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	110.785,86	6,09
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	54,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	17.487,48	0,96
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.618.813,81	89,06
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.797.866,32	98,91
II	Ostali prihodi i drugo	19.895,36	1,09
	Izvori finansiranja (I+II)	1.817.761,68	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 1.200.733,45 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić. Skraćeni naziv stranke je SBB-Fahrudin Radončić.

Politička stranka je rješenjem broj: 065-0-F1-09-000035 od 30.10.2009. godine registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, pod nazivom Savez za bolju budućnost Bosne i Hercegovine i skraćenim nazivom SBB BiH. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-10-000007 od 31.05.2010. godine, rješenjem broj: 065-0-F1-11-000002 od 18.02.2011. godine i rješenjem broj: 065-0-F1-14-000013 od 14.05.2014. godine promijenjeno je sjedište i naziv političke stranke u Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić i skraćeni naziv SBB-Fahrudin Radončić.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Tešanjka 24 A.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke, prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, je Edis Ramović, direktor stručnih službi. Prema podacima iz rješenja Općinskog suda u Sarajevu registra, lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje stranke je Fahrudin Radončić.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2017. godinu je Kanita Imamović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, organizacionu strukturu Saveza za bolju budućnost-Fahrudin Radončić čine:

- Centrala stranke,

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, koji je dostavljen dana 23.08.2019. godine.

² Podaci iz korigovanog obrasca 4 (rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, koji je dostavljen dana 23.08.2019. godine.

- 8 kantonalnih odbora,
- 80 gradskih i općinskih odbora i
- Klub poslanika.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Saveza za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić za 2017. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić u periodu od 2010. do 2016. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da članarinu uplaćuje neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema, da se u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prilozi uplaćuju na račun centrale stranke, da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni ovim Zakonom, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama i da finansijske izvještaje popunjava u skladu sa podzakonskim aktima koje donijela Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Stranci je, takođe, preporučeno da isplatu gotovog novca iz blagajne vrši na osnovu ispravnih knjigovodstvenih isprava i da poslovanje blagajne uredi tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma, da izvrši usklađivanje obaveza sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama, da definiše postupke i procedure internih kontrola u vezi sa procesom trošenja finansijskih sredstava stranke, te da poštuje i druge propise, prevashodno propise o poslovanju gotovim novcem.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2017. godinu, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić nije ispoštovao sve preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić prekršio je odredbe člana 4. stav (1)³ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2017. godinu koji je dostavio Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 1.447.040,00 KM. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2017. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 1.194.705,45 KM.

Analizom dostavljenog Programa utroška sredstava za 2017. godinu, utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove i da je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu u odnosu na planirane, tj. finansijska sredstva je utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2017. godinu, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Služba za reviziju je utvrdila sljedeće:

- Stranka je troškove reprezentacije i ugostiteljskih usluga ostvarila u većem iznosu za 24.801,00 KM u odnosu na planirane. U godišnjem finansijskom izvještaju troškovi reprezentacije i ugostiteljskih usluga su iskazani u iznosu od 74.801,32 KM, dok je stranka u Programu utroška sredstava ove troškove planirala u iznosu od 50.000,00 KM.

- Troškovi ugovora o djelu su planirani u iznosu od 435.000,00 KM, a stranka je iste ostvarila u iznosu od 451.632,36 KM, što je za 16.632,36 KM više u odnosu na planirane.

- Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić nije u Programu utroška sredstava planirao troškove usluga, troškove platnog prometa, troškove prevoza i troškove usluga održavanja poslovnog prostora.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove usluga u iznosu od 19.729,73 KM i troškove platnog prometa u iznosu od 4.920,53 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove prevoza u iznosu od 2.743,50 KM⁴ i troškove usluga održavanja poslovnog prostora u iznosu od 3.379,15 KM⁵.

b) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić prekršio je odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka nije na transakcijski račun uplatila sredstva naplaćena u gotovom novcu, na blagajni općinskih organizacija Vareš i Stari grad Sarajevo, po osnovu članarina i priloga, čime je prekršila odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

-Prema podacima iz poslovnih knjiga utvrđeno je da je stranka prilog fizičkog lica u iznosu od 238,00 KM primila na blagajni OO Vareš dana 20.10.2017. godine, ali isti nije položila na transakcijski račun Centrale stranke u roku od 10 dana od dana uplate.

Općinska organizacija Vareš je u toku 2017. godine na blagajni primila i članarine u ukupnom iznosu od 180,00 KM, koje, takođe, nisu uplaćene na transakcijski račun.

-Služba za reviziju je utvrdila da je Općinska organizacija Stari grad Sarajevo tokom 2017. godine primila članarine u gotovom novcu, na blagajni, u ukupnom iznosu od 372,00 KM. Prema podacima iz poslovnih knjiga i izvoda sa transakcijskog računa, stranka nije izvršila polog članarina na transakcijski račun.

³ Prema odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) navedenog Zakona stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

⁴ Analitička kartica konta 401031-Usluge prevoza.

⁵ Analitičke kartice konta 401111-Usluge održavanja poslovnog prostora.

c) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić prekršio je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁶.

- (1) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić je tokom 2017. godine besplatno koristio prostorije Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ, čime su prekršene odredbe člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu prikupljene dokumentacije, utvrđeno je da je stranka koristila prostor Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ bez naknade, te da se ovo udruženje finansiralo javnim sredstvima u iznosu od 5.970,00 KM⁷.

- (2) Kontrolom izvoda sa transakcijskih računa stranke utvrđeno je da je BH Telekom dd izvršio uplatu sredstava na račun stranke u ukupnom iznosu od 54,00 KM. Stranka je ove uplate iskazala u obrascu 3-b (prilozi pravnih lica), na stavci priloga nižih od 100,00 KM, te je izdala potvrde o prijemu donacija u kojem je kao donatora navela BH Telekom dd.

Uvidom u Ugovor o pružanju usluge „Humanitarni broj“ od 18.03.2014. godine⁸, utvrđeno je da se radi o sredstvima koja su stranci uplaćena na otvoreni broj kod telekom operatera.

S obzirom da stranka ne posjeduje podatke o identitetu donatora koji su dali priloge stranci, prekršene su odredbe člana 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić prekršio je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić nije u poslovnim knjigama pravilno evidentirao prihode, rashode i obaveze i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu popunio u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka nije u obrascu 3-f finansijskog izvještaja iskazala tačne podatke o prihodima iz budžeta, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 19. Pravilnika

Služba za reviziju je utvrdila da je stranka sredstva u iznosu od 13.600,00 KM primljena iz budžeta Bosne i Hercegovine po osnovu povrata takse za ovjeru političke stranke za učešće na Lokalnim izborima 2016. godine u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala kao prihode iz budžeta, čime je prihode iz budžeta i ukupne prihode stranke u 2017. godini iskazala u većem iznosu u odnosu na ostvarene.

- (2) Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić nije u godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama pravilno iskazao obaveze prema dobavljačima, čime su prekršene odredbe člana 24. Pravilnika.

- Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić je u obrascu 5 (obaveze) iskazao obaveze prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH u iznosu od 9.256,82 KM, koliko je iskazano i u poslovnim knjigama. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2017. godine, utvrđeno je da stranka na dan 31.12.2017. godine nema obaveze prema Službi za zajedničke

⁶ Finansiranje političkih stranaka zabranjuje se: organima uprave države BiH, entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH, te gradskim i opštinskim organima; javnim institucijama; javnim preduzećima; humanitarnim organizacijama; neimenovanim, odnosno anonimnim donatorima; vjerskim zajednicama; sindikatima, udruženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima bez obzira na iznos sredstava; pravnim licima u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% i drugim državama, stranim političkim partijama i stranim pravnim licima.

⁷ Projekat: Sport, kultura, edukacija-alternativa nasilju - „Službene novine Federacije BiH“, broj: 56/17 od 26.07.2017. godine.

⁸ Ugovor dostavljen u postupku revizije finansijskih izvještaja za 2016. godinu. Stranka je dana 10.07.2018. godine uputila Zahtjev za raskid Ugovora o pružanju usluge „Humanitarni broj“, te je putem e-mail-a obavještena da je izvršena demontaža broja i da se ugovor raskida.

poslove organa i tijela FBiH. Stranka je u 2019. godini izvršila usaglašavanje svojih obaveza sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i u poslovnim knjigama za 2019. godinu je izvršila ispravku knjiženja.

- U poslovnim knjigama stranke iskazano je potraživanje za date avanse od dobavljača „Tražim.com“ u iznosu od 526,50 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, analitičku karticu potraživanja za date avanse i analitičke kartice obaveza prema dobavljaču „Tražim.com“ za 2016. i 2017. godinu, utvrđeno je da je stranka na dan 31.12.2016. godine, odnosno 01.01.2017. godine iskazala preplatu u iznosu od 477,11 KM, što ne odgovara podacima koje je dostavio dobavljač. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki koji je dostavio dobavljač „Tražim.com“, stranka na dan 31.12.2016. godine nema obaveze prema ovom dobavljaču.

Služba za reviziju je utvrdila da je stranka u poslovnim knjigama za 2017. godinu stornirala obavezu po predračunu iz 2016. godine u iznosu od 1.053,00 KM u korist ostalih prihoda, te da je na teret rashoda iz prethodnih godina uknjižila račun u istom iznosu.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama pogrešno iskazala potraživanja za date avanse od pravnog lica „Tražim.com“, te da je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju pogrešno iskazala ostale prihode i rashode za iznos od 1.053,00 KM.

Ističemo da stranka na kontu 128120-Potraživanja za date avanse na dan 31.12.2017. godine iskazuje saldo u iznosu od 77.462,78 KM, što upućuje da nije vršila usaglašavanje svojih obaveza sa dobavljačima, odnosno da računi nisu knjiženi u poslovnim knjigama u momentu nastanka troška.

e) Bez kvalifikovanja revizijskog mišljenja, skrećemo pažnju na potraživanja po osnovu akontacija datih tehničkim sekretarima

Prema podacima iz poslovnih knjiga, potraživanja po osnovu akontacija datih tehničkim sekretarima organizacionih dijelova SBB BiH na dan 31.12.2017. godine iznosila su 49.322,06 KM, što je za 2.574,62 KM manje u odnosu na 31.12.2016. godine.

Stranka je akontacije tehničkim sekretarima u općinskim organizacijama isplatila još 2014. godine, što je konstatovano i Izvještajem o reviziji finansijskih izvještaja za 2016. godinu.

Uvidom u dokumentaciju Centrale i Kantonalnog odbora Sarajevo o pravdanju akontacija u iznosima od 172,94 KM, 154,49 KM i 262,97 KM, utvrđeno je da je su sredstva u iznosu od 478,90 KM isplaćena na osnovu računa za gorivo za april, maj i avgust 2017. godine, po računima za parking u iznosu od 10,00 KM i računima za putarinu u iznosu od 16,50 KM. Na isti način su izvršene isplate po računima za gorivo u ukupnom iznosu od 157,57 KM za Kantonalni odbor Tuzlanskog kantona.

Stranka je uz odgovor na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu dostavila i pojedinačne odluke za refundiranje troškova u kojim je navedeno da se sredstva isplaćuju u svrhu dolaska na unutarstranačka savjetovanja, komisije, radna tijela i ostala dešavanja u organizaciji SBB BiH.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Savezu za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke troši u skladu sa svojim programom i statutom,*
- *da uplaćuje priloge na transakciji račun centrale političke stranke u zakonom propisanom roku,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, i*
- *da izvrši usaglašavanje potraživanja sa tehničkim sekretarima, odnosno obaveza sa dobavljačima, te da provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Savez za bolju budućnost BiH-Fahrudin Radončić dostavio je odgovor na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu. Stranka je uz odgovor dostavila korigovane obrasce finansijskog izvještaja, korigovani Godišnji obračun za 2017. godinu i druge dokaze.

Služba za reviziju je uvažila argumentovane primjedbe stranke, pa je u skladu sa istima korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja o pregledu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić